

Oponentský posudek

na diplomovou práci **Bc. Markéty Peškové**

studentky Fakulty humanitních studií UK v Praze, obor Řízení a supervize v sociálních a zdravotnických organizacích

Motivace dobrovolníků

ke kvalitní činnosti v ziskových i neziskových organizacích.

Analýza a srovnání přístupu organizací a dobrovolných pracovníků.

Zvolené téma diplomové práce je zajímavé a aktuální. Všechny otázky, které si studentka na začátku práce položila, jsou relevantní k současné atmosféře diskuzí a otázek kolem definice a pojmů spojených s dobrovolnictvím i kolem hranic dobrovolnické činnosti ve vztahu k odborností. Zacilení na otázky kolem kvality dobrovolnické činnosti je velmi důležité, speciálně v oblasti zdravotních a sociálních služeb. Zajímavý je i záměr porovnat dobrovolnictví v neziskovém a ziskovém sektoru, což je také jedna z diskutovaných oblastí v připravované novele zákona o dobrovolnické službě.

Zpracování teoretické části diplomové práce věnovala studentka velkou pozornost, způsob zpracování je srozumitelný a svědčí o porozumění daným tématům. Je evidentní, že s dobrovolnictvím má osobní zkušenost, která ji motivovala i k výběru tématu práce. Nabídka dostupné literatury k tématu není příliš rozsáhlá, autorka využila zdroje informací adekvátně možností. Zároveň se však už v teoretické části ukazuje, že téma porovnání dobrovolnictví v ziskovém a neziskovém sektoru je dosud málo prozkoumaný a nejasně definovaný terén, jak na to ostatně i ona sama v některých pasážích práce upozorňuje. V tomto ohledu se jedná o průkopnické zadání a téma náročné na nastavení a zpracování výzkumu. Splnění všech potenciálních ambicí práce by ale vyžadovalo přesnější vymezení a zadání výzkumné části. Stávající strukturu výzkumu vidím jako problematickou z následujících důvodů:

- Velmi široký tematický záběr - výzkum se zaměřuje na mnoho důležitých, ale u nás dosud nedostatečně uchopených a nedostatečně zpracovaných témat. Každé z nich samo o sobě by zasloužilo samostatnou práci ještě předtím, než by bylo možné je vzájemně porovnávat.
- Kritéria pro rozdělení skupin respondentů (ziskovost a neziskovost organizace) - autorka na mnoha místech uvádí, že neexistují oficiální jednoznačná stanoviska, pohledy se liší a často rozcházejí (str. 39). Některé údaje uvedené v práci ale mohou být v tomto směru nepřesné až zavádějící – např. pokud je jedním z kritérií pro „ziskovost“ organizace její forma a zřizovatel (a.s. nebo s.r.o.) pak např. Fakultní nemocnice v Motole (FNM) by měla být ve skupině neziskových, protože nepatří ani jednou k jedné z těchto forem, ale v práci je zařazena mezi „ziskové organizace“ (str.40). Jako podstatné vnímám, že v metodologii výzkumu není jednoznačně uvedeno, podle čeho přesně byly respondenti a organizace do které skupiny zařazeni.
- Hranice mezi skupinami respondentů – nejsou zcela zřetelné jak u dělení na ziskový X neziskový sektor, tak u dělení dobrovolník X dobrovolný koordinátor X stážista X odborník. To významně ztěžuje interpretaci výsledků.

- Velikost skupin respondentů – hraje roli v případě, že jsou výsledky výzkumu zobecňovány. V tomto případě není např. jasné, z odpovědí kolika respondentů, patřících do jedné oblasti působení, byl závěr zobecňován jako týkající se celé oblasti (např. oblast pomáhajících profesí, oblast práce s dětmi a mládeží, oblast kultury). Uvedený počet respondentů (22), které se rekrutují z mnoha oblastí působení, odpovídá spíše pro výzkumné „sondě“ a jako takový by měl být interpretován.
- Interpretace - pokud by se měly výsledky výzkumu interpretovat a porovnávat tak, jak uvádí zadání práce, pak by musela být kritéria pro dělení „ziskových a neziskových respondentů“ přesněji definována a následně také dodržena (viz příklad z bodu 2).

Pro realizaci empirické části si autorka vybrala metodu polostrukturovaných rozhovorů, ze kterých získala velké množství informací. Takto polytematický a mnohoúrovňový kvalitativní výzkum, jaký si autorka zvolila, je náročný na zpracování a interpretaci. **Práce přináší řadu velmi cenných postřehů a zajímavých zjištění z oblasti motivace organizací pro spolupráci s dobrovolníky a jednoznačně ukazuje na význam kvality dobrovolnické činnosti jako smysluplného faktoru pro všechny zúčastněné.**

Domnívám se ale, že ke škodě věci, není zvolená forma výstupu (i přes strukturalizaci a rozčlenění odpovědí z rozhovorů do třech oblastí) přehledná tak, jak by si obsah zasloužil. V závěru práce se autorka orientuje více na shrnutí pohledu na daná témata ze strany koordinátorů v organizacích než na pohled dobrovolníků a **postrádám výslednou odpověď na otázku „motivace dobrovolníků ke kvalitní činnosti v ziskových i neziskových organizacích“, jak má v názvu a zadání své diplomové práce.**

I přes uvedené výhrady se domnívám, že práce zaslouží ocenění hlavně pro otevření řady aktuálních témat a může inspirovat pro další výzkumy v těchto oblastech. Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm

VELMI DOBŘE

Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1. Jaký je výsledek vašeho výzkumu na otázku danou názvem vaší práce – tj. motivace dobrovolníků ke kvalitní činnosti v ziskových a neziskových organizacích? Který výstup vašeho výzkumu vám připadá nejpodstatnější a proč?
2. Při aktuální znalosti problematiky a všech úskalí vyplývajících ze zvoleného tématu diplomové práce, volila byste dnes jinou metodu výzkumu nebo pracovala jinou formou? Pokud ano, jakou a proč? Pokud ne, vysvětlete.

Doplňující dotaz:

3. Na str. 14 vaší práce jste použila následující formulaci: *„Pokud se zaměříme na první charakteristiku – svobodné rozhodnutí, zjistíme, že jsou dobrovolníci vykonávající činnost zcela spontánně a svobodně, ti, které k tomu vede třeba rodina, další rovinu tvoří skupina vykonávající školní praxi. Krajním případem mohou být **dobrovolníci vykonávající činnost formou trestu**. O všech uvedených dimenzích se však dá hovořit jako o dobrovolnictví.“* Prosím vysvětlete, jak tento text chápete.

Oponentský posudek vypracovala:
MUDr. Ivana Štverka Kořínková

V Praze, dne 30. 1. 2013